

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Evaluatie en vervolg Middelbare School Diemen

Afdeling: Samenleving

Datum: 28 mei 2019

Steller: M. (Marianne) Peperkamp

Toestelnr. 020 314 4800

Portefeuillehouder: J.D.W. Klaasse

Besluitvormingsproces:

Presidium
Ondernemingsraad

Samenvatting:

In het coalitieakkoord is het streven vastgelegd om tot een middelbare school in Diemen te komen. Hiertoe zijn in de afgelopen periode contacten gelegd met de OSB (Open Schoolgemeenschap Bijlmer). Doel was dat de OSDiemen (een school voor vmbo/t-havo-vwo) met ingang van het schooljaar 2019-2020 van start zou gaan. Het aantal leerlingen met havo en/of vwo-advies bleef helaas ruimschoots achter bij de gestelde norm. Op grond hiervan is besloten dit schooljaar niet van start te gaan met de OSDiemen. Om te onderzoeken welke voorwaarden nodig zijn, zodat op termijn wel een school met voldoende draagvlak kan worden gestart, is in overleg met de OSB besloten opdracht te verlenen voor het uitvoeren van een onafhankelijk onderzoek naar de keuze van ouders en leerlingen uit groep 8 voor het vervolgonderwijs. In dit kader zal ook worden onderzocht wat de achterliggende redenen zijn voor terughoudendheid van havo-vwo-leerlingen om zich in te schrijven voor OSDiemen.

Afhankelijk van de uitkomst wordt voorgesteld de beoogde locatie voor de middelbare school, de locatie naast het sportcentrum wethouder F. B. Duran, voor een periode van minimaal twee jaar te reserveren als ontwikkellocatie voor een eventueel te vestigen middelbare school.

Gevraagde beslissing:

1. Kennis te nemen van bijgevoegd plan van aanpak 'Onderzoek schoolkeuzemotieven ouders en leerlingen groep 8 in Diemen' door het Kohnstamm Instituut.
2. Akkoord te gaan met een reservering van minimaal twee jaar van de ontwikkellocatie naast sportcentrum wethouder F.B. Duran voor de realisatie van een middelbare school.
3. De raad te informeren over de voortgang middels bijgevoegde 'informatie van het college'

Relevante achtergrondinformatie

Voorgeschiedenis

Binnen de gemeente bestaat al langer de wens een VO-school te starten binnen de gemeentegrenzen. In 2007 zijn daarvoor al verkennende onderzoeken op het vlak van toelatingsvoorwaarden, leerlingenstromen, financiën en juridische vormgeving uitgevoerd. Toen bleek het benodigde aantal leerlingen vooralsnog onvoldoende voor een levensvatbare VO-school. Ook bleek het draagvlak bij de omringende VO-scholen tot samenwerking onvoldoende.

Anno 2017 bleek de situatie ingrijpend veranderd. De sterke groei van Diemen - van 20.000 naar 35.000 (in 2030) – leidt tot een sterke groei van de leeftijdsgroep 12 – 18 jaar en politiek-bestuurlijk is er meer steun voor een middelbare school vanwege het verwachte positieve effect voor de sociale samenhang binnen de gemeente Diemen. Tevens is de wetgeving veranderd, waardoor het voor bestaande scholen eenvoudiger is om een nevenvestiging op te richten.

Concrete aanleiding

Na diverse gesprekken heeft de Open Schoolgemeenschap Bijlmer (OSB) zich bereid gevonden om samen met de gemeente Diemen de oprichting van een nevenvestiging te onderzoeken en – indien positief – de planvoorbereidingen gezamenlijk ter hand te nemen.

Op basis van het gemeenteraadsbesluit van 22 februari 2018 zijn de voorbereidingen gestart voor de vestiging van een nieuwe middelbare school in Diemen, de Open Schoolgemeenschap Diemen (OSDiemen). De OSDiemen (een school voor vmbo/t-havo-vwo) zou met ingang van schooljaar 2019-2020 van start gaan.

Vanuit de basisscholen is in gesprekken met OSB aangedrongen om ook vmbo basis en kader in de middelbare school aan te gaan bieden. Hoewel dit aanvankelijk niet de bedoeling was vanwege een overaanbod in Amsterdam en hogere investeringskosten ten behoeve van een bovenbouw-vmbo heeft de OSB aangegeven het aanbod van de school zo breed mogelijk te willen maken, gelijk aan het aanbod van de OSB, dus van beroepsgericht vmbo t/m vwo. Dit is in de externe stuurgroep van 25 mei 2019 besproken en akkoord bevonden.

Als voorkeurslocatie voor de permanente vestiging van de middelbare school is in het coalitieakkoord 2018-2020 van mei 2018 de locatie naast het sportcentrum wethouder F.B. Duran aangewezen. De geschiktheid van de Duran-locatie voor de realisatie van de permanente huisvesting per 2022 is door bureau LEVS onderzocht. Geconcludeerd is dat deze locatie, ondanks een aantal beperkingen (hoofdleidingstracé, afstand tot bestaande sporthal), mogelijkheden biedt om een adequate school te realiseren. Voor de tijdelijke huisvesting voor de OSDiemen is uit onderzoek naar voren gekomen dat deze gerealiseerd kan worden in het leegstaande deel van de basisschool het Atelier.

Nadat de onderwijsinhoudelijke contouren van de nieuwe school waren vastgesteld, is na de zomer 2018 door OSB vooral gewerkt aan de publiciteit en werving. De wervingsinspanning bestonden onder andere uit: bezoeken aan alle directies van de basisscholen in Diemen en Duivendrecht, workshops voor alle leerlingen uit groep 8 met eindpresentatie; inrichting van de website, met onder andere een video over het inhoudelijk ontwerp van de OSDiemen; verspreiden van flyers, brochures aan alle ouders en affiches op scholen en andere plekken in Diemen en Duivendrecht en publicaties in DiemerNieuws en Parool. Daarnaast is er op zaterdag 19 januari 2019 een succesvolle open dag georganiseerd. Hier zijn veel bezoekers op afgekomen (300-400 mensen). Ook is er voor kinderen en hun ouders met havo/vwo-advies nog een extra open avond georganiseerd.

Om de school in de (nabije) toekomst op een verantwoorde wijze te kunnen exploiteren, is besloten alleen door te gaan bij minimaal 75 inschrijvingen van leerlingen, waarvan 50% havo/vwo-advies heeft. De verdeling had zowel te maken met de kwaliteit van het onderwijs in de brugklassen als ook met de mogelijkheden voor het inrichten van de bovenbouw. Er hebben zich uiteindelijk 80 leerlingen ingeschreven: 20 havo/vwo, 26 vmbo t en 34 vmbo b/k. Het aantal leerlingen met havo- en/of vwo-advies bleef ruimschoots achter bij de gestelde norm. Hierdoor is besloten dit jaar niet met de vo-school in Diemen van start te gaan.

Toelichting

Inhoud van het voorstel

Belangrijkste reden voor het niet doorgaan van de nevenvestiging is dat zich onvoldoende leerlingen met een havo/vwo-advies hadden aangemeld. Een eerste inventarisatie geeft aan dat:

- leerlingen met een havo/vwo-advies twijfelden zich in te schrijven. Zij wilden ook open dagen in Amsterdam en omliggende gemeentes bezoeken en dus ook mee doen met de loting en matching;
- er twijfels waren bij ouders met een kind met havo/vwo-advies over het effect van de heterogene brugklas;
- het nog niet beschikbaar hebben van een gebouw; hoe werf je leerlingen zonder een fysieke plek;
- ouders en leerlingen met havo/vwo-advies het argument 'een school in de buurt' minder belangrijk vinden en juist voorkeur hebben voor het opzoeken van de grote stad.

Om te onderzoeken welke voorwaarden nodig zijn, zodat op termijn wel een rendabele school kan worden gestart is in overleg met de OSB besloten opdracht te verlenen voor het uitvoeren van een onafhankelijk onderzoek naar de keuze van ouders en leerlingen uit groep 8 voor het vervolgonderwijs evenals de achterliggende redenen voor terughoudendheid van havo-vwo-leerlingen om zich in te schrijven voor OSDiemen. Dit onderzoek zal worden uitgevoerd door het Kohnstamm Instituut. Het plan van aanpak 'Onderzoek schoolkeuzemotieven ouders en leerlingen groep 8 in Diemen' is bijgevoegd.

Er zal contact worden gelegd met de directies van alle geselecteerde basisscholen, om hen te informeren over het onderzoek en af te stemmen over de wijze van benaderen van ouders (en leerlingen). Uitgangspunt is dat alle ouders met kinderen in groep 8 een korte, digitale vragenlijst ontvangen over de gemaakte schoolkeuze voor het voortgezet onderwijs en deze bij voorkeur samen met hun kind(eren) invullen. Het doel van de – beknopte – vragenlijst is om in kaart te brengen wat de achterliggende redenen waren van ouders en leerlingen van groep 8 in hun keuze voor een middelbare school. We vragen daarbij zowel naar de redenen voor de keuze voor de middelbare school waar de leerling nu naartoe gaat, als naar specifieke redenen om juist wel of juist niet te kiezen voor OSDiemen. Medio augustus 2019 volgt de eindrapportage.

Met de uitkomst van dit onderzoek vindt opnieuw een oriëntatie plaats ten aanzien van het concept en de samenwerkingsrelaties. Afhankelijk van de uitkomst en vervolgsценario's wordt voorgesteld de locatie voor de permanente vestiging van de middelbare school, de locatie naast het sportcentrum wethouder F.B. Duran, voor de periode van minimaal twee jaar te reserveren als ontwikkellocatie voor een middelbare school.

Argumenten en keuzemogelijkheden

Op basis van de voorbereidingswerkzaamheden, die de afgelopen periode zijn uitgevoerd, ten behoeve van een vestiging van een nieuwe middelbare school in Diemen, kan geconcludeerd worden dat veel betrokken, de gemeente, po-schoolbesturen en directies, leerkrachten en ouders, positief zijn over de komst van de OSDiemen.

Gevolgen en risico's

Financieel

De raad heeft in februari ingestemd met een voorbereidingskrediet ter hoogte van € 150.000,- ter financiering van de voorbereidingskosten in afwachting van definitieve besluitvorming over het bouwkrediet. De kosten voor het onderzoek door het Instituut Kohnstamm worden uit dit voorbereidingskrediet bekostigd.

Verder is ingestemd een bijdrage te leveren in de financiering van de aanloopkosten ter grootte van een bedrag van maximaal € 850.000,- onder voorbehoud van definitieve overeenstemming (tussen Gemeente Diemen en OSB) over de komst en voorwaarden waaronder deze gerealiseerd zal worden. Dit budget is uiteraard nog niet aangewend en blijft gereserveerd in afwachting van definitieve besluitvorming tot realisatie van een middelbare school in Diemen.

Van/ Naar	Kostenplaats	Grootboek	Project	Object	Bedrag (inclusief niet te verrekenen btw)	Incidenteel of Structureel	Begrotingsjaar
----------------------	---------------------	------------------	----------------	---------------	--	---	-----------------------

Juridisch

N.v.t.

Informatiekundig

N.v.t.

Duurzaamheid

N.v.t.

Andere risico's

N.v.t.

Wat merkt de burger, een bedrijf of instelling van de te nemen beslissing?

N.v.t.

Opmerkingen over de aanpak / het vervolgproces na de gevraagde beslissing

Communicatie

De raad zal middels bijgevoegde "informatie van het college" worden geïnformeerd. In het najaar zal mede op basis van de uitkomsten van het onderzoek een nadere gedachtewisseling met de raad plaatsvinden.

Projectmatig

Nu de middelbare school voorlopig geen 'bouwproject' meer is en het accent meer komt te liggen op het terrein van onderwijsinhoudelijke aspecten en vigerende wet- en regelgeving vraagt dit binnen het team Beleid van de afdeling Samenleving nog wel om een nadere invulling van dit project. Dit zal vorm krijgen als er meer duidelijkheid bestaat over het vervolgscenario (najaar 2019).

- EINDE -